

Norges Høyesteretts virksomhet i 2012

Høyesteretts hovedmål

Høyesterett dømmer i siste instans og er ankeinstans for avgjørelser truffet i lavere instanser. Høyesterett behandler både sivile saker og straffesaker og har myndighet på alle rettsområder.

Høyesteretts hovedmål er å arbeide for rettsenhet, rettsavklaring og rettsutvikling. Dette innebærer en konsentrasjon om prinsipielle rettsspørsmål og retningsgivende avgjørelser.

Saksmengden

En rekke ulike saker bringes inn for Høyesterett, og antall saker har de senere år vært økende. Samlet kom det i 2012 inn noe flere saker enn i 2011.

I 2012 kom det inn 470 anker over dom i sivile saker til Høyesterett. Det tilsvarende tallet for 2011 var 431. Cirka 15 % av ankene over dom i sivile saker ble henvist til behandling i avdeling. Det innkom 530 anker over kjennelser og beslutninger i sivile saker i 2012, samme antall som i 2011.

Når det gjelder straffesaker, kom det inn 439 anker over dom og 652 anker over kjennelser og beslutninger. De tilsvarende tallene for 2011 var 444 anker over dom og 661 anker over kjennelser og beslutninger. Cirka 18 % av ankene over dom i straffesaker ble henvist til behandling i avdeling.

Høyesterett behandlet i 2012, som også i 2011, i alt 82 sivile saker i avdeling. Det ble i 2012 behandlet 66 straffesaker i avdeling, mens det tilsvarende tallet for 2011 var 92. Det har vært et betydelig antall tunge og arbeidskrevende saker. Mange av sakene reiste rettsspørsmål hvor internasjonale rettskilder er sentrale.

Storkammer og plenum

Høyesterett har i 2012 behandlet én sivil sak i storkammer og to sivile saker i plenum. Saken som ble behandlet i storkammer gjaldt spørsmålet om domstolenes kompetanse ved prøving av vedtak av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Gjenopptakelseskommisjonen) om ikke å gjenåpne en straffesak. De to plenumssakene reiste blant annet spørsmål om utlendingsnemndas vedtak om asyl/vern mot retur skal vurderes ut fra situasjonen på domstidspunktet eller ut fra situasjonen på vedtakstidspunktet. Begge sakene berørte også spørsmål om opphold på humanitært grunnlag.

I 2011 ble det ikke behandlet noen saker i storkammer eller plenum.

Saksbehandlingstid

I 2012 har Høyesterett opprettholdt den meget tilfredsstillende saksbehandlingstiden fra 2011. Sakene berammes så raskt som det lar seg gjøre ut fra prosessfullmektigenes forberedelser og program. Det er ikke ventetid for å få en sak opp i Høyesterett. Gjennomsnittlig behandlingstid fra saken er innkommet Høyesterett til avgjørelse i ankeutvalget foreligger, er på cirka én måned. Gjennomsnittlig behandlingstid fra saken er innkommet Høyesterett til

ankeforhandling er berammet, er cirka tre måneder i straffesaker og cirka seks måneder i sivile saker.

Endringer i dommersammensetningen

Advokat Per Erik Bergsjø tiltrådte som høyesterettsdommer 1. mars 2012.

Professor dr. juris Finn Arnesen var konstituert som høyesterettsdommer i perioden 12. september 2011 – 29. februar 2012.

Reiser i Norge

Norges Høyesterett legger - som øverste domstol og den domstol som dekker hele Norge - stor vekt på å skaffe seg kunnskap om landet vårt. Som ett ledd i dette drar Høyesterett på befaringsbesøk til ulike deler av landet for å gjøre seg kjent med særlig næringsliv, offentlige institusjoner og kultur. Reisen i 2012 gikk til Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Internasjonal virksomhet

Ut over den dømmende virksomheten har Høyesterett i 2012 hatt en betydelig internasjonal virksomhet. Dels har Høyesterett mottatt besøk fra utenlandske juristmiljøer, særlig domstoler. Dels har dommerne og i noen grad andre fra domstolen deltatt i kongresser, seminarer og faglige møter i andre land. Det nordiske samarbeidet står her i en særstilling.

Formålet med den internasjonale virksomheten er todelt. Den skal bidra til kompetanseheving i Høyesterett, og den skal for en del være et bidrag til rettsstatsoppbygging og rettsstatsutvikling i andre land.

Besøk i Norges Høyesterett:

- Representanter fra Justitieministeriet og Högsta domstolen i Sverige i regi av Justisdepartementet og Statens sivilrettsforvaltning (24. januar)
- Dommer Per Christiansen, EFTA-domstolen (17. februar)
- Sør-Koreas ambassadør (7. mars)
- Guatemalas ambassadør (7. mars)
- Dommerdelegasjon fra Usbekistan (15. mai)
- Delegasjon fra det russiske juristforbundet (22. mai)
- The European Young Bar Association (15. juni)
- Presidenten i The Turkish Council of State (17. juli)
- Familierettsjurister fra Danmark (2. november)

Høyesterett har deltatt med representanter i følgende arrangement i utlandet:

- Åpning av Den europeiske menneskerettighetsdomstolens juridiske år, Strasbourg (27. januar)
- Seminar ACA-Europe (Association of the Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions of the European Union): "Increasing the efficiency of the Supreme Administrative Courts' powers", Brussel (1.-2. mars)
- Studiebesøk i Polens konstitusjonsdomstol, inkl. besøk i Polens høyesterett og Polens administrative høyesterett, for Høyesteretts dommere (19.-21. mars)
- Nordisk høyesterettsdommerseminar, Helsingfors (27.-28. mars)

- 5th Conference of Secretaries General of Constitutional Courts, Yerevan (13.-14. april)
- Konferanse i regi av World Jurist Association om "Law and Technology: Innovation in the Digital Age", Washington (22.-24. april)
- Besøk i Georgias høyesterett og Norlag, Tbilisi (24.-25. april)
- 50-årsjubileet for Tyrkias konstitusjonsdomstol, Ankara (25.-26. april)
- 11th Meeting of The Joint Council on Constitutional Justice, Brno (31. mai-1. juni)
- Nordisk rettergangstävling, Stockholm (8.-10. juni)
- Nordisk høyesterettsbibliotekarmøte, Stockholm (12.-15. juni)
- 20-årsjubileet for Romanias konstitusjonsdomstol, Bucuresti (21.-22. juni)
- Generalforsamling ACA-Europe, Madrid (25.-26. juni)
- Nordisk prosessmøte, Uppsala (17.-18. august)
- Nordisk høyesterettspresidentmøte, Gentofte (30.-31. august)
- Europeisk Konstitusjonsdomstolskonferanse, Wien (10.-11. september)
- Møte i The International Association of Tax Judges, München (18.-20. oktober)
- Møte i The Network of the Presidents of the Supreme Judicial Courts of the European Union, Paris (26. oktober)
- Forum for miljødommere, Haag (26.-27. oktober)
- Seminar for Høyesteretts juridiske utredningsenhet i EFTA-domstolen og EU-domstolen, Luxembourg (11.-13. november)

Andre arrangement

- Pressefrokost i Høyesterett (9. januar)
- Møte med representantene på Startkurset for nyutnevnte dommere (23. januar)
- Faglunsj i Høyesterett om virksomheten i Kriminalomsorgen v/Rogaland friomsorgskontor (5. mars)
- Deltakelse på Den Norske Dommerforenings 100-årsjubileum, Oslo (2. mai)
- Det alminnelige dommermøtet, Oslo (3.-4. mai)
- Nordisk kanslichefmøte i Høyesterett (10.-11. mai)
- Faglunsj: "Nytt fra Den europeiske menneskerettsdomstolen" v/ EMD-dommer Erik Møse (17. september)
- Åpen Dag i Høyesterett (27. oktober)
- Høyesteretts dommere har deltatt som dommere i finalen i prosedyrekonkurranser ved norske universiteter

Omvisninger og orienteringer

Høyesterett har i 2012 gjennomført 36 omvisninger for nærmere 900 besøkende. Interessen for omvisning er stor og blant de besøkende var studenter og skoleelever, medlemmer av ulike organisasjoner som Rotary og Lions og pensjonistforeninger.

I forbindelse med Åpen dag i oktober, fikk 150 besøkende orientering om Høyesterett og en omvisning i Høyesteretts hus.

Ulike sakstyper behandlet i avdeling, storkammer og plenum 2012

Listen er ikke uttømmende

Sivile saker

Erstatningsrett	16
Skatt/avgift	12
Kontraktsrett	11
Utlendingsrett	7
Arbeidsrett	6
Tingsrett	5
Ekspropriasjon/skjønn/tomtefeste	3
Familie/arv/skifte	3
Trygderett	3
Barnevern	2
Forsikringsrett	2
Advokaters taushetsplikt	1
Foreldelse	1
Konkurranserett	1
Konkursrett	1
Konsesjonsrett	1
Miljørett	1
Opphavsrett	1
Selskapsrett	1
Tvangsfullbyrdelse	1
Sivilprosessuelle spørsmål	3

Straffesaker

Legemskrenkelseser	8
Narkotika	6
Drap	5
Seksuallovbrudd	5
Bedrageri/utroskap/korrupsjon	4
Miljøkriminalitet	4
Mishandling i nære relasjoner	4
Ran	4
Inndragning	3
Innsidehandel/markedsmanipulasjon	3
Promillekjøring	3
Forbudet mot dobbel straffeforfølgning	2
Forvaring – forlengelse/prøveløslatelse	2
Tyveri/innbrudd/heleri	2
Brudd på arbeidsmiljøloven	1
Datainnbrudd	1
Dokumentfalsk	1
Falsk anklage	1
Kreditorsvik/hvitvasking	1
Rasistiske ytringer	1
Skattesvik	1
Straffeprosessuelt beslag	1
Andre straffeprosessuelle spørsmål	3